

METSÄ GROUP

OSAVUOSIKATSAUS

TAMMI-SYYSKUU 2016

METSÄ GROUPIN VUODEN 2016 TAMMI–SYYSKUU VERTAILUKELPOINEN LIIKETULOS 332 MILJOONAA EUROA

TAMMI–SYYSKUU 2016 (1–9/2015)

- Liikevaihto oli 3 483 miljoonaa euroa (3 811 milj. euroa).
- Liiketulos oli 333 miljoonaa euroa (414). Vertailukelpoinen liiketulos oli 332 miljoonaa euroa (415).
- Tulos ennen veroja oli 275 miljoonaa euroa (355). Vertailukelpoinen tulos ennen veroja oli 275 miljoonaa euroa (358).
- Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto oli 10,5 prosenttia (14,2). Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto ilman strategisiin investointihankkeisiin liittyvää keskeneräistä käyttöomaisuutta oli 11,9 prosenttia (14,6).
- Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat olivat 298 miljoonaa euroa (626).

HEINÄ–SYYSKUU 2016 (7–9/2015)

- Liikevaihto oli 1 143 miljoonaa euroa (1 225 milj. euroa).
- Liiketulos oli 107 miljoonaa euroa (142). Vertailukelpoinen liiketulos oli 103 miljoonaa euroa (149).
- Tulos ennen veroja oli 89 miljoonaa euroa (121). Vertailukelpoinen tulos ennen veroja oli 85 miljoonaa euroa (128).
- Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto oli 9,8 prosenttia (14,6). Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto ja ilman strategisiin investointihankkeisiin liittyvää keskeneräistä käyttöomaisuutta oli 11,1 prosenttia (15,1).
- Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat olivat 177 miljoonaa euroa (293).

TAPAHTUMAT VUODEN 2016 KOLMANNELLA NELJÄNNEKSELLÄ

- Biotuotetehtasprojektin valmiusaste syyskuun lopussa oli lähes 75 prosenttia.
- Pitkäkuituisen sellun markkinahinta nousi 2 prosenttia. Lyhytkuituisen sellun hinta laski 3 prosenttia.
- Kerto® LVL:n toimitusmäärät jatkoivat vahvaa kasvua Australiassa ja Pohjois-Amerikassa.
- Metsä Boardin pääallystämättömän hienopaperin tuotanto loppui heinäkuussa.

TUNNUSLUKUJA

www.metsagroup.fi

Metsä Group on biotalouden edelläkävijä, jonka tuotteiden pääraaka-aine on uusiutuva puu pohjoisen kestävästi hoidetuista metsistä. Keskitymme puunhankintaan ja metsäpalveluihin, puutuotteisiin, selluun ja ensikuitukartonkeihin sekä pehmo- ja ruoanlaittopapereihin.

Metsä Groupin liikevaihto vuonna 2015 oli 5,0 miljardia euroa, ja se työllistää noin 9 600 henkilöä. Konsernilla on toimintaa noin 30 maassa. Metsä Groupin emoyritys on Metsäliitto Osuuskunta, jonka omistaa noin 116 000 suomalaista metsänomistajaa.

Seuraa Metsä Groupia: [Twitter](#) [LinkedIn](#) [Facebook](#) [YouTube](#) [Instagram](#) [Slideshare](#)

- Metsä Boardin Kyron tehtaan tapetin pohjapaperikone PK3 suljettiin syyskuussa.
- Metsä Group ilmoitti, että sen suomalaiset sahat siirretään sisäisellä järjestelyllä Metsä Woodilta Metsä Fibrelle 1.11.2016.

TULOSOHJEISTUS LOKA–JOULUKUU 2016

Metsä Groupin vertailukelpoisen liiketuloksen arvioidaan vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä olevan suunnilleen vuoden 2016 kolmannen neljänneksen tasolla.

Pääjohtaja Kari Jordan:

”Metsä Groupin vuoden 2016 kannattavuuteen edelliseen vuoteen verrattuna vaikuttavat sellun alhaisempi markkinahinta sekä Husumin uuden taivekartonkikoneen käyttöönottovaihe. Tästä huolimatta olemme tänäkin vuonna ylittäneet vertailukelpoisen sijoitetun pääoman tuotolle asettamamme 10 prosentin tavoitetason.

Husumissa kartonkituotantoa on määrätietoisesti kasvatettu suunnitelman mukaisesti. Uusi taivekartonkikone käy jo lähes täydellä tuotantokapasiteetilla. Uuden ensi vuonna käynnistyvän ekstruusiopäälystyslinjan rakennustyöt ovat edenneet suunnitellusti.

Äänekoskelle rakennettavan biotuotetehtaan valmiusaste on jo lähes kolme neljäsosaa. Olemme edenneet hyvin aikataulussa ja budjetissa. Ensimmäisenä valmistuvien osastojen koekäytöt alkavat jo vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä ja koko tehdas käynnistyy kolmannella neljänneksellä.

Puutuoteteollisuuden noin 100 miljoonan euron kehitysohjelma etenee myös tavoitteidemme mukaisesti. Lohjan Kerto® LVL -tehtaan laajennustyöt ovat alkaneet. Kehitysohjelma sisältää investointeja Suomeen ja Viroon ja se toteutetaan vuoden 2018 loppuun mennessä.

Metsä Group panostaa vahvasti ydinliiketoimintojen kasvattamiseen. Resurssitehokas jalostus tuotteiksi luo suomalaisesta puusta eniten lisäarvoa. Se toimii erinomaisena lähtökohtana kiertotaloudelle.”

	2016	2015	2016	2015	2015
Lyhennetty tuloslaskelma, milj. euroa	1–9	1–9	7–9	7–9	1–12
Liikevaihto	3 482,7	3 810,6	1 143,3	1 225,2	5 016,0
Liiketoiminnan muut tuotot	52,3	78,8	27,1	10,6	95,7
Liiketoiminnan kulut	-3 011,6	-3 277,5	-998,0	-1 032,4	-4 311,4
Poistot ja arvonalentumiset	-190,8	-197,9	-65,0	-61,4	-258,2
Liiketulos	332,7	413,9	107,4	142,0	542,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-1,4	8,5	-0,5	-0,8	11,2
Kurssierot	0,8	-3,8	1,3	-0,6	-1,2
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-56,5	-63,7	-18,7	-20,0	-83,8
Kauden tulos ennen veroja	275,5	355,0	89,5	120,7	468,4
Tuloverot	-63,8	-91,4	-21,7	-38,4	-112,6
Kauden tulos	211,7	263,6	67,8	82,3	355,7

	2016	2015	2016	2015	2015
Kannattavuus	1–9	1–9	7–9	7–9	1–12
Liiketulos, milj. euroa	332,7	413,9	107,4	142,0	542,1
Vertailukelpoinen liiketulos	332,1	414,7	102,8	149,0	537,4
% liikevaihdosta	9,5	10,9	9,0	12,2	10,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	10,6	14,2	10,2	13,9	13,7
Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto	10,5	14,2	9,8	14,6	13,6
Oman pääoman tuotto, %	11,5	16,0	10,9	14,2	15,9
Vertailukelpoinen oman pääoman tuotto	11,5	16,2	10,2	15,4	15,8

	2016	2015	2016	2015	2015
Taloudellinen asema	30.9.	30.9.	30.6.	30.6.	31.12.
Omavaraisuusaste, %	44,0	42,7	44,8	41,9	43,2
Nettovelkaantumisaste, %	40	29	38	34	25
Korolliset nettovelat, milj. euroa	991	682	945	779	610

LIIKETOIMINTA-ALUEET

Liikevaihto ja liiketulos	Puunhankinta ja metsäpalvelut				Puutuote-teollisuus	Selluteollisuus	Kartonkiteollisuus	Pehmo- ja ruoanlaittopaperit
1–9/2016, milj. euroa								
Liikevaihto	1 135,2	631,6	962,9	1 298,5	741,6			
Liiketoiminnan muut tuotot	5,4	7,0	20,5	28,6	2,5			
Liiketoiminnan kulut	-1 116,0	-594,4	-762,0	-1 151,5	-670,0			
Poistot ja arvonalentumiset	-2,5	-23,3	-44,9	-81,9	-29,7			
Liiketulos	22,0	20,9	176,6	93,8	44,5			
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-	5,5	-11,7	10,9	-2,0			
Vertailukelpoinen liiketulos	22,0	26,4	164,9	104,7	42,5			
% liikevaihdosta	1,9	4,2	17,1	8,1	5,7			

Vuoden 2016 kolmannelta neljänneksestä lähtien Metsä Group uudelleen nimeää aiemmin käyttämänsä "ilman kerta-luonteisia eriä" ei-IFRS-tunnuslukunsa "vertailukelpoinen" tunnusluvulla. Aiheesta lisää kappaleessa "Vertailukelpoiset tunnusluvut" sivulla 12.

OSAVUOSIKATSAUS ON TILINTARKASTAMATON**OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.9.2016****LIKEVAIHTO JA TULOS**

Metsä Groupin liikevaihto tammi–syyskuussa 2016 oli 3 482,7 miljoonaa euroa (1–9/2015: 3 810,6 milj. euroa).

Vertailukelpoinen liiketulos oli 332,1 miljoonaa euroa (414,7) eli 9,5 prosenttia liikevaihdosta (10,9). Liikevaihdon ja liiketuloksen lasku edelliseen vuoteen verrattuna johtuu pääosin sellun alhaisemmasta markkinahinnasta ja myyntimääristä sekä Husumin uuden taivekartonkikoneen käyttöönotosta ja sisäänajolaatujen alhaisemmasta hintatasosta.

Vuoden kolmannen neljänneksen liikevaihto oli 1 143,3 miljoonaa euroa, kun viime vuoden vastaavalla ajanjaksoilla liikevaihto oli 1 225,2 miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liiketulos oli 102,8 miljoonaa euroa (7–9/2015: 149,0).

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät tammi–syyskuussa olivat yhteensä +0,5 miljoonaa euroa (-0,8). Metsä Board kirjasi nettona 9,2 miljoonaa euroa kuluja ja varauksia liittyen Kyrön tehtaan tapetin pohjapaperikoneen sulkemiseen. Lisäksi Metsä Board on kirjannut 1,8 miljoonan euron kuluvarauksen liittyen Simpeleen kartonkitehtaan uudelleenjärjestelyyn, 1,1 miljoonaa euroa tappiota Alrec Boiler Oy:n myynnistä ja 0,7 miljoonaa euroa kuluja liittyen Belgian myyntikonttorin järjestelyyn.

Metsä-Botnia Metsät Oy:n koko osakekannan myynnistä Metsä Fibre kirjasi elokuussa 11,7 miljoonan euron myyntivoiton. Metsä Tissueen vertailukelpoiseen liiketulokseen vaikutti järjestelyvarauksen purku 2,0 miljoonalla eurolla liittyen Saksan lautasliinatoiminnan tehostamisohjelmaan. Metsä Woodin lisäkulut liittyen Metsä Wood France S.A.S.:n myyntiin olivat 0,4 miljoonaa euroa.

Metsä Groupin liiketulos (IFRS) oli 332,7 miljoonaa euroa (413,9). Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista oli -1,4 miljoonaa euroa (8,5), rahoitustuotot 3,0 miljoonaa euroa (4,2), rahoituksen kurssierot 0,8 miljoonaa euroa (-3,8) ja rahoituskulut 59,5 miljoonaa euroa (67,8).

Tulos ennen veroja oli 275,5 miljoonaa euroa (355,0) ja verot sisältäen laskennallisen verovelan muutoksen olivat 63,8 miljoonaa euroa (91,4). Konsernin efektiivinen veroaste oli 23,1 prosenttia (25,8). Katsauskauden tulos oli 211,7 miljoonaa euroa (263,6).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 10,6 prosenttia (14,2) ja oman pääoman tuotto 11,5 prosenttia (16,0).

Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto oli 10,5 prosenttia (14,2) ja vertailukelpoinen oman pääoman tuotto 11,5 prosenttia (16,2). Rakenteilla oleva Äänekosken

biotuotetehtas alensi sijoitetun pääoman tuottoa 1,4 prosenttiyksikköä (0,4).

TASE JA RAHOITUS

Metsä Groupin maksuvalmius on erittäin hyvä. Kokonaislikviditeetti oli syyskuun lopussa 1 632,6 miljoonaa euroa (31.12.2015: 1 952,6). Tästä 800,5 miljoonaa euroa (1 120,8) oli likvideinä varoina ja sijoituksina ja 832,1 miljoonaa euroa (831,8) taseen ulkopuolisina sitovina luottolupauksina. Lisäksi konsernilla on Äänekosken biotuotetehtasinvestointiin liittyviä taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia 720,9 miljoonaa euroa.

Konsernin likviditeettireserviä täydentävät ei-sitovat yritystodistusohjelmat ja luottolimiitit 160,8 miljoonan euron arvosta (31.12.2015: 161,0).

Konsernin omavaraisuusaste oli syyskuun lopussa 44,0 prosenttia ja nettovelkaantumisaste 40 prosenttia (31.12.2015: 43,2 ja 25). Korolliset nettovelat olivat 991,4 miljoonaa euroa (31.12.2015: 609,6).

Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat olivat 298,2 miljoonaa euroa (1–9/2015: 626,3). Käyttöpääomaan sitoutui tammi–syyskuussa 181,3 miljoonaa euroa (vapautui 53,8). Käyttöpääomaa kasvatti myyntisaamisten lisäys 90,1 miljoonalla eurolla (23,2) sekä vaihto-omaisuuden lisäys 65,9 miljoonalla eurolla (vähennys 27,1). Käyttöpääomaa kasvatti myös ostovelkojen vähennys 25,3 miljoonalla eurolla (lisäys 49,9).

Emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan omavaraisuus oli syyskuun lopussa 69,2 prosenttia ja nettovelkaantumisaste 2 prosenttia (31.12.2015: 67,8 ja 3).

Tammi–syyskuun aikana Metsäliitto Osuuskunnan osuuspääomat kasvoivat yhteensä 32,3 miljoonalla eurolla (39,8). Perusosuudet kasvoivat 8,0 miljoonalla eurolla (0,0), A-lisäosuudet 17,6 miljoonalla eurolla (27,9) ja B-lisäosuudet 6,7 miljoonalla eurolla (11,9).

Kesäkuussa Metsä Board sopi syndikoidun luottosopimuksensa pidennyksestä kahdella vuodella. 150 miljoonan euron lainasta ja 100 miljoonan euron luottolimiitistä koostuva järjestely erääntyy muutoksen jälkeen maaliskuussa 2020.

Kesäkuussa Metsä Fibren osakkaat sijoittivat yhteensä 100 miljoonaa euroa oman pääoman ehtoisena sijoituksena rakenteilla olevaan biotuotetehtäaseen. Metsäliitto Osuuskunnan osuus oli 50,2 miljoonaa euroa, Metsä Boardin 24,9 miljoonaa euroa ja Itochu Corporationin 24,9 miljoonaa euroa.

HENKILÖSTÖ

Metsä Groupin palveluksessa oli tammi–syyskuussa keskimäärin 9 721 henkilöä (10 280). Henkilöstökulut tammi–syyskuussa olivat yhteensä 473,1 miljoonaa euroa (516,3). Syyskuun lopussa konsernin henkilöstömäärä oli 9 451 (31.12.2015: 9 599). Suomessa oli 5 082 (5 122) ja ulkomailla 4 369 (4 477) henkilöä. Metsäliitto Osuuskunnan palveluksessa oli syyskuun lopussa 2 393 henkilöä (31.12.2015: 2 449).

JÄSENET

Metsäliitto Osuuskunnalla oli syyskuun lopussa 112 370 jäsentä (31.12.2015: 116 290). Tammi–syyskuun aikana osuuskuntaan liittyi 2 950 uutta jäsentä, ja siitä erosi 6 870 jäsentä. Jäsenmäärän lasku johtuu pääosin jäsenrekisterin ajantasaistamisesta.

INVESTOINNIT

Metsä Groupin investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin olivat tammi–syyskuussa 540,2 miljoonaa euroa (295,6). Investoinneista noin 377 miljoonaa euroa kohdistui Äänekosken biotuotetehtäseen.

Äänekosken biotuotetehtäs

Metsä Groupin biotuotetehtäsprojektin edistymä noudattaa tavoitekäyrää ja oli kolmannen vuosineljänneksen lopussa lähes 75 prosenttia. Rakentamisen huippu ohitettiin jo huhtikuussa 2016, ja toiminnan painopiste on siirtynyt asentamiseen. Projektin suunnittelu ja hankinnat ovat loppusuoralla.

Kolmannella vuosineljänneksellä työmaavahvuus oli keskimäärin 1 700 henkilöä vuorokaudessa ja vilkkaimpina vuorokausina yli 2 000 henkilöä.

Valmistelut ja suunnittelu biotuotetehtaan koestuksen, käyttöönoton ja käynnistymisen osalta on aloitettu. Uuden sukupolven biotuotetehtäs käynnistyy vuoden 2017 kolmannella vuosineljänneksellä.

Husumin tehdäs

Katsauskauden lopussa Husumissa aloitettiin ekstruusiopäälystyslinjan päälaitteiston asennustyöt. Päälystyslinja otetaan käyttöön vuonna 2017, ja sillä pystytään päälystämään kartonkia noin 100 000 tonnia vuodessa. Investoinnin arvo on 38 miljoonaa euroa, joka kohdistuu pääosin vuodelle 2016. Yhtiö jatkaa myös muiden barrier-ratkaisujen kehittämistä.

LIIKETOIMINTA-ALUEET

Puunhankinta ja metsäpalvelut

Metsä Forestin liikevaihto tammi–syyskuussa oli 1 135,2 miljoonaa euroa (1–9/2015: 1 153,2) ja vertailukelpoinen liiketulos 22,0 miljoonaa euroa (22,7). Liike-

vaihto vuoden kolmannella neljänneksellä oli 356,2 miljoonaa euroa (7–9/2015: 348,0) ja vertailukelpoinen liiketulos 7,7 miljoonaa euroa (7,0).

Suomessa puun tarjonta oli tasaista ja kantohinnat pysyivät vakaina. Metsäteollisuus osti puuta enemmän kuin vastaavana aikana edellisvuonna. Korjuukelit olivat hyvät.

Puun tarjonta oli hyvää koko Itämeren alueella. Koivu-kuitupuusta oli alueittain jopa ylitarjontaa. Venäjällä ja Baltiassa huono sää hankaloitti korjuuta tarkastelujaksoson lopulla. Koko Itämeren alueella jo pidempään vallinnut energiapuun hankala markkinatilanne jatkui edelleen.

Metsä Forest osti kaikkia puutavaralajeja sekä pystytti hankintakaupalla. Ostomäärät olivat viime vuotta selvästi korkeammalla tasolla. Energiapuun hankinnassa painotettiin latvusmassaa. Puun kysyntä kohdistui erityisesti kesäkorjuukelpoisiin leimikoihin ja kuusitukkeihin.

Metsähoitopalveluiden myynti jatkui hyvänä tarkastelujaksolla. Kolmannella vuosineljänneksellä myyntiä heikensi maa- ja metsätalousministeriön päätös keskeyttää osittain kestävän metsätalouden rahoituslakiin perustuvien tukien myöntäminen.

Puuta korjattiin Suomessa tavoitteiden mukaisesti ja toimitukset asiakkaiden tuotantolaitoksille sujuivat suunnitellusti. Metsä Forest toimitti tammi–syyskuussa asiakkailleen puuta yhteensä 22,7 miljoonaa kuutiometriä (22,8), joista noin 83 prosenttia toimitettiin Suomessa sijaitsevalle teollisuudelle.

Tammi–syyskuussa Metsä Forestin yksityismetsistä hankkimasta puusta lähes 20 prosenttia ostettiin sähköisesti. Metsähoitopalvelujen myynnissä osuus oli noin 25 prosenttia.

Puutuoteteollisuus

Metsä Woodin liikevaihto tammi–syyskuussa oli 631,6 miljoonaa euroa (1–9/2015: 664,3). Vertailukelpoinen liiketulos oli 26,4 miljoonaa euroa (23,9).

Metsä Woodin liikevaihto vuoden kolmannella neljänneksellä oli 193,6 miljoonaa euroa (7–9/2015: 212,0) ja vertailukelpoinen liiketulos 6,2 miljoonaa euroa (5,9).

Mäntysahatavaran ylitarjontatilanne näkyi etenkin Pohjois-Afrikan toimituksissa, jotka jäivät selvästi vertailujaksosta. Sahausten kannattavuus jatkui vertailujaksosa heikompana laskeneiden hintojen seurauksena.

Kerto® LVL -tuotteiden toimitusmäärät ja liikevaihto kasvoivat selvästi etenkin Australian ja Pohjois-Amerikan toimitusten ansiosta. Myös muilla markkinoilla Kerto® LVL -tuotteiden kysyntä oli vahvaa.

Sekä koivu- että havuvanerituotteissa toimitusmäärät ja liikevaihto puolestaan laskivat vertailujaksosta. Levytuotteiden markkinatasapainoa Euroopassa on heikentänyt tuonnin kasvu EU:n ulkopuolelta.

Metsä Wood ilmoitti kesäkuussa aloittavansa noin 100 miljoonan euron investointiohjelman liittyen vaneri- ja Kerto® LVL -tuotteisiin. Ohjelma on suunniteltu toteutettavaksi vaiheittain vuoden 2018 loppuun mennessä.

Marraskuun alussa Metsä Woodin suomalaiset sahat siirrettiin Metsä Fibrelle. Siirron kohteena olevat sahat olivat Vilppula, Lappeenranta, Renko, Merikarvia, Kyrö ja Eskola, joiden yhteenlaskettu vuotuinen sahatavaran tuotanto on noin 1,6 miljoonaa kuutiometriä.

Selluteollisuus

Metsä Fibren liikevaihto oli tammi–syyskuussa 962,9 miljoonaa euroa (1–9/2015: 1 071,1). Pitkäkuituisen sellun valuuttamääräiset markkinahinnat laskivat tammi–syyskuussa 8 prosenttia ja lyhytkuituisen sellun 9 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Sellun myyntimäärä oli 1 687 000 tonnia, joka on noin 3 prosenttia edellisvuoden vastaavan ajanjakson myyntimäärää vähemmän (1 736 000).

Metsä Fibren vertailukelpoinen liikeulos oli tammi–syyskuussa 164,9 miljoonaa euroa (256,7). Sekä myyntihintojen lasku että alhaisemmat myyntimäärät painoivat tulosta edellisen vuoden vastaavaa ajanjaksoa heikommaksi. Katsauskaudelle ajoittuivat kolmen tehtaan ja vertailukaudelle kahden tehtaan vuosihuoltoseisokit.

Metsä Fibren liikevaihto vuoden kolmannella neljänneksellä oli 314,1 miljoonaa euroa (7–9/2015: 349,6) ja vertailukelpoinen liikeulos 49,2 miljoonaa euroa (85,5).

Pitkäkuituisen sellun hinta Euroopassa oli tammikuun alussa 794 dollaria tonnilta ja katsauskauden lopussa 810 dollaria. Lyhytkuituisen sellun hinta Euroopassa oli vastaavasti 781 dollaria ja 664 dollaria. Pitkä- ja lyhytkuituisen sellun hintaero kolmannen vuosineljänneksen lopussa oli 146 dollaria, kun vuoden alussa vastaava ero oli 13 dollaria.

Metsä Groupin suomalaiset sahat siirrettiin konsernin sisäisellä järjestelyllä osaksi Metsä Fibreä 1.11.2016. Siirto tehtiin sellun ja sahatavaran teollisten synergioiden täysmittaiseksi hyödyntämiseksi.

Metsä Fibre myi Metsä-Botnia Metsät Oy:n koko osakekannan Dasos Capital Oy:n hallinnoimalle rahastolle elokuussa. Metsä-Botnia Metsät omistaa noin 34 000 hehtaarin maa- ja vesialueet. Metsä Groupin ja Metsä-Botnia Metsien väliset pitkäaikaiset sopimukset puunmyynnistä ja metsänhoitopalveluista säilyvät voimassa.

Kartonkiteollisuus

Metsä Boardin liikevaihto tammi–syyskuussa oli 1 298,5 miljoonaa euroa (1–9/2015: 1 545,3). Liikevaihtoa laski paperitoimitusten merkittävä väheneminen. Liikeulos oli 93,8 miljoonaa euroa (164,9) ja vertailukelpoinen liikeulos 104,7 miljoonaa euroa (144,8). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat nettona 10,9 miljoonaa

euroa, ja liittyivät pääosin tapettipaperiliiketoiminnan lopettamiseen.

Liiketulosta heikensi sellun ja kartongin tuotantomääriin vaikuttanut uuden kartonkikoneen käyttöönotto Husumissa. Sellutehtaan soodakattilan vuoto ja uuden taivekartonkikoneen tuotannolliset haasteet viivästyttivät asiakastoimituksia. Katsauskauden tulokseen vaikuttivat negatiivisesti myös Husumin taivekartongin sisäänajolaatujen selvästi alhaisempi hinta sekä sellujen hintavaihtelut.

Metsä Boardin liikevaihto vuoden kolmannella neljänneksellä oli 440,0 miljoonaa euroa (7–9/2015: 497,6) ja vertailukelpoinen liikeulos 34,0 miljoonaa euroa (54,6).

Metsä Boardin taivekartongin ja valkoisen ensikuitulainerin kokonaistoimitusmäärä tammi–syyskuussa oli 1 181 000 tonnia (1 049 000). Paperien toimitusmäärä oli 33 000 tonnia (412 000). Markkinasellun toimitusmäärä oli 385 000 (415 000). Sellutoimitusten määrää vähensi Husumin investointiohjelmasta johtuneet tuotantokatkokset sekä Sappin kanssa lopetettu sellun välitystoiminta.

Metsä Boardin vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto oli 8,3 prosenttia (12,1) ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos 0,21 euroa (0,27).

Metsä Boardin omavaraisuusaste oli syyskuun lopussa 47,6 prosenttia ja nettovelkaantumisaste 49 prosenttia (31.12.2015: 46,5 ja 32).

Metsä Boardin osavuositiedot on julkaistu 2.11.2016.

Pehmo- ja ruoanlaittopaperit

Metsä Tissuen liikevaihto tammi–syyskuussa oli 741,6 miljoonaa euroa (1–9/2015: 751,9). Liikevaihdon lasku selittyy pääasiassa Venäjän kuluttajaliiketoiminnan lopettamisella. Lisäksi Norjan kruunun, Puolan zlotyn ja Ison-Britannian punnan valuuttakurssien heikentyminen laski liikevaihtoa.

Vertailukelpoinen liikeulos oli 42,5 miljoonaa euroa (36,6). Liiketulosta nostivat edellisvuoden tammi–syyskuuta parempi myynnin tuotejakauma sekä alhaisemmat tuotanto- ja kuljetuskustannukset.

Metsä Tissuen liikevaihto vuoden kolmannella neljänneksellä oli 246,6 miljoonaa euroa (7–9/2015: 249,2) ja vertailukelpoinen liikeulos 15,8 miljoonaa euroa (13,2).

Metsä Tissue uudisti kolmannen vuosineljänneksen aikana tiivispaperikoneen Mäntässä.

Metsä Tissue toi Suomen markkinoille aaltopahvista ja leivinpaperista valmistetun SAGA Paistovuonan, joka on täysin muoviton ja alumiiniton leivontaan sopiva tuote.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tässä osavuositiedotuksessa esitetyt tulevaisuutta koskevat arviot ja kannanotot perustuvat tämänhetkisiin suunnitelmiin ja arvioihin. Ne sisältävät riskejä ja muita epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että

tulokset poikkeavat niitä koskevista kannanotoista. Lyhyellä aikavälillä Metsä Groupin tulokseen vaikuttavat erityisesti lopputuotteiden hinta ja kysyntä, raaka-ainekustannukset, energian hinta sekä euron kurssikehitys.

Maailmassa on useita geopoliittisia riskikeskittymiä, joiden kehittymisen ennustaminen on vaikeaa. Muutokset näillä alueilla voivat olla hyvin nopeita ja ennakoimattomia. Kansainvälisesti on asetettu ja tullaan asettamaan kriiseihin liittyviä pakotteita, joilla voi olla suoria tai välillisiä vaikutuksia myös metsäteollisuustuotteiden kysyntään ja siten Metsä Groupin tulokseen.

Metsä Groupin vuoden 2015 tilinpäätöksessä on laajemmin selostettu konsernin toimintaan liittyviä riskejä.

VIREILLÄ OLEVAT RIITA-ASIAT

Metsähallitus jätti maaliskuussa 2011 Helsingin kärjäoikeuteen vahingonkorvauskanteen, jolla se vaatii Metsäliitto Osuuskuntaa ja kahta muuta metsäteollisuusyhtiötä korvaamaan väitetyn vahingon yhteisvastuullisesti perustuen kiellettyyn hintayhteistyöhön raakapuumarkkinoilla. Kanne liittyy markkinaoikeuden 3.12.2009 tekemään päätökseen, jonka mukaan edellä mainitut yritykset olivat syyllistyneet kilpailunrajoituslain rikkomukseen raakapuumarkkinoilla. Lisäksi jotkut Suomen kunnat ja seurakunnat sekä joukko yksityishenkilöitä ovat laittaneet vireille vastaavia kanteita. Kaikkien Metsäliitto Osuuskunnan tiedossa olevien osuuskuntaan yhteisvastuullisesti muiden edellä mainittujen yhtiöiden kanssa kohdistettujen kannevaatimusten määrä on yhteensä noin 188 miljoonaa euroa, josta yksin Metsäliitto Osuuskuntaan on kohdistettu noin 61,4 miljoonaa euroa. Lisäksi kanteisiin liittyy korkoihin, arvonalisäveroon ja oikeudenkäyntikuluihin liittyviä vaateita. Metsäliitto Osuuskunta katsoo vahingonkorvausvaateiden olevan perusteettomia eikä ole kirjannut niihin liittyen varauksia.

Korkein oikeus antoi helmikuussa 2016 päätöksen, jonka mukaan yksityisen metsänomistajan nostama korvauskanne on osittain vanhentunut. Korvausvaatimusten kokonaismäärän arvioidaan korkeimman oikeuden vanhentumista koskevan päätöksen perusteella edelleen pienenevän jonkin verran.

Helsingin kärjäoikeus hylkäsi kesäkuussa 2016 antamassaan tuomiossa Metsähallituksen vastaajayhtiöihin yhteisvastuullisesti kohdistaman 159,4 miljoonan euron vahingonkorvausvaatimuksen ja velvoitti Metsähallituksen korvaamaan vastaajayhtiöiden oikeudenkäyntikulut. Metsäliitto Osuuskunnan osuus Metsähallituksen kärjäoikeudessa vaatimasta vahingonkorvauksesta oli 49,5 miljoonaa euroa. Metsähallitus on valittanut kärjäoikeuden tuomiosta Helsingin hovioikeuteen.

Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board vaativat toukuussa 2014 Helsingin kärjäoikeutta kumoamaan välimiesoikeuden 11.2.2014 antaman tuomion, jonka mukaan Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board joutuivat maksamaan yhteensä 67 miljoonaa euroa vahingonkorvauksia UPM-Kymmene Oyj:lle. Kesäkuussa 2015 antamassaan tuomiossa kärjäoikeus hylkäsi Metsäliitto

Osuuskunnan ja Metsä Boardin vaatimukset. Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board hakivat muutosta kärjäoikeuden ratkaisuun valittamalla asiassa hovioikeuteen. Helsingin hovioikeus hylkäsi 21.10.2016 antamassaan tuomiossaan Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Boardin vaatimukset. Hovioikeuden tuomio ei ole lainvoimainen.

Verohallinto otti syksyllä 2015 kielteisen kannan liittyen tiettyjen tappioiden hyväksi lukemiseen Metsä Boardin vuoden 2014 verotuksessa. Yhtiö kirjasi vuoden 2015 tuloveroihin edellisille tilikausille kohdistuneen veron 9,5 miljoonaa euroa. Metsä Boardin näkemyksen mukaan tappiot ovat vähennyskelpoisia ja yhtiö on hakenut muutosta verohallinnon ratkaisuun.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Puun kysyntä kohdistuu etupäässä kuusitukkiin, sulan maan aikana korjattaviin harvennuskohteisiin ja energiapuussa latvusmassaan. Kestävän metsätalouden rahoituslakiin liittyvät epävarmuudet vaikuttavat negatiivisesti metsänhoitopalveluiden kysyntään.

Puutuoteteollisuudessa kilpailu on kiristymässä uusien investointien myötä. Sahatavarassa Aasian kysyntä tukee kuusisahatavaran markkinatasapainoa, mutta mätysahatavarassa ylitarjontatilanne tulee jatkumaan. Levytuotteiden kysynnän odotetaan heikkenevän hieman kausiluonteisesti. Ison-Britannian markkinalla rakentamisen odotetaan jatkuvan hyvällä tasolla.

Sellun globaali kysyntä on pysynyt vakaana eikä merkittäviä markkinatilamuutoksia ole näkyvissä. Uutta kapasiteettia tulee markkinoille, mutta sellun kysynnän arvioidaan vastaavasti jatkavan kasvua maailmanlaajuisesti. Metsä Fibren sellutehtaiden käyntiasteiden odotetaan olevan hyvällä tasolla vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Korkealaatuisten ensikuitukartonkien kysynnän odotetaan pysyvän hyvänä niin Euroopassa kuin Amerikasakin. Metsä Boardin kartonkitoimitusten arvioidaan vuoden viimeisellä neljänneksellä pysyvän edellisen vuosineljänneksen tasolla.

Eurooppalaisten taivekartonkituottajien kasvanut kapasiteetti ei ole vaikuttanut negatiivisesti Metsä Boardin tuotteiden kysyntään tai hintaan. Taivekartongin ja valkoisen ensikuitulainerin markkinahintojen arvioidaan pysyvän vakaina tai nousevan hieman.

Metsä Boardin neljännen vuosineljänneksen tulosta heikentää Husumin tehdasintegraatin vuosittainen huolto-oseisokki, jota pidennettiin noin viikolla sellutehtaan soodakattilassa ilmenneiden ongelmien johdosta.

Pehmo- ja ruoanlaittopaperimarkkinoilla kysynnän odotetaan jatkuvan vakaana kaikilla markkina-alueilla. Pehmopaperin kysynnän odotetaan kasvavan erityisesti itäisessä Keski-Euroopassa ja ruoanlaittopapereiden kysynnän Aasiassa.

TULOSOHJEISTUS LOKA–JOULUKUU 2016

Metsä Groupin vertailukelpoisen liike tuloksen arvioidaan vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä olevan

suunnilleen vuoden 2016 kolmannen neljänneksen tasolla.

Espoossa 2.11.2016

HALLITUS

Lisätiedot:

Vesa-Pekka Takala, talousjohtaja, Metsä Group, puh. 010 465 4260
Juha Laine, viestintäjohtaja, Metsä Group, puh. 010 465 4541

Metsä Group julkaisee vuonna 2017 seuraavat taloudelliset raportit:

Tilinpäätöstiedote vuodelta 2016	2.2.2017
Osavuositiedot tammi–maaliskuulta 2017	4.5.2017
Puolivuositiedot tammi–kesäkuulta 2017	3.8.2017
Osavuositiedot tammi–syyskuulta 2017	1.11.2017

Metsä Groupin vuoden 2016 tilinpäätös julkaistaan pdf-tiedostona konsernin kotisivuilla www.metsagroup.fi viikolla 9. Tilinpäätös sisältää tilinpäätöksen, hallituksen toimintakertomuksen, palkka- ja palkkioselvityksen sekä selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

SEGMENTIT

	2016	2015	2016	2015	2015
Puunhankinta ja metsäpalvelut	1–9	1–9	7–9	7–9	1–12
Liikevaihto, milj. euroa	1 135,2	1 153,2	356,2	348,0	1 518,1
EBITDA, milj. euroa	24,5	25,4	8,5	7,9	32,5
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	24,5	25,4	8,5	7,9	32,5
Liiketulos, milj. euroa	22,0	22,7	7,7	7,0	29,0
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	22,0	22,7	7,7	7,0	29,0
% liikevaihdosta	1,9	2,0	2,2	2,0	1,9
Vertailukelpoinen ROCE, %	23,7	24,7	23,9	21,6	26,4
Investoinnit, milj. euroa	3,6	4,3	1,2	1,0	6,0
Henkilöstö kauden lopussa	876	906	876	906	877

	2016	2015	2016	2015	2015
Puutuoteollisuus	1–9	1–9	7–9	7–9	1–12
Liikevaihto, milj. euroa	631,6	664,3	193,6	212,0	852,2
EBITDA, milj. euroa	44,2	25,0	12,3	12,4	40,4
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	44,6	44,2	12,3	12,6	58,5
Liiketulos, milj. euroa	20,9	1,4	6,2	5,7	10,0
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	26,4	23,9	6,2	5,9	31,4
% liikevaihdosta	4,2	3,6	3,2	2,8	3,7
Vertailukelpoinen ROCE, %	13,0	10,4	9,2	7,7	10,7
Investoinnit, milj. euroa	13,8	12,5	8,7	6,8	17,3
Henkilöstö kauden lopussa	1 966	2 169	1 966	2 169	2 018

	2016	2015	2016	2015	2015
Selluteollisuus	1–9	1–9	7–9	7–9	1–12
Liikevaihto, milj. euroa	962,9	1 071,1	314,1	349,6	1 444,6
EBITDA, milj. euroa	221,5	306,0	70,6	99,3	400,3
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	209,8	306,0	58,9	99,3	400,3
Liiketulos, milj. euroa	176,6	256,7	60,9	85,5	337,2
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	164,9	256,7	49,2	85,5	337,2
% liikevaihdosta	17,1	24,0	15,7	24,5	23,3
Vertailukelpoinen ROCE, %	21,9	45,4	19,1	44,1	41,9
Investoinnit, milj. euroa	402,0	140,6	163,7	93,2	250,6
Henkilöstö kauden lopussa	888	860	888	860	857

	2016	2015	2016	2015	2015
Kartonkiteollisuus	1–9	1–9	7–9	7–9	1–12
Liikevaihto, milj. euroa	1 298,5	1 545,3	440,0	497,6	2 007,5
EBITDA, milj. euroa	175,7	243,4	60,6	80,8	302,5
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	178,0	223,6	59,4	80,8	283,3
Liiketulos, milj. euroa	93,8	164,9	26,6	54,6	199,0
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	104,7	144,8	34,0	54,6	179,9
% liikevaihdosta	8,1	9,4	7,7	11,0	9,0
Vertailukelpoinen ROCE, %	8,3	12,1	8,0	13,0	11,3
Investoinnit, milj. euroa	119,0	117,0	16,4	44,8	177,8
Henkilöstö kauden lopussa	2 493	2 642	2 493	2 642	2 601

	2016	2015	2016	2015	2015
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	1–9	1–9	7–9	7–9	1–12
Liikevaihto, milj. euroa	741,6	751,9	246,6	249,2	1 015,8
EBITDA, milj. euroa	74,2	48,5	27,7	15,9	82,1
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	72,2	65,3	25,7	22,9	94,0
Liiketulos, milj. euroa	44,5	17,7	17,8	6,5	41,6
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	42,5	36,6	15,8	13,2	55,1
% liikevaihdosta	5,7	4,9	6,4	5,3	5,4
Vertailukelpoinen ROCE, %	8,5	7,4	9,7	7,8	8,2
Investoinnit, milj. euroa	15,7	11,7	7,2	4,5	29,4
Henkilöstö kauden lopussa	2 739	2 762	2 739	2 762	2 754

	2016	2015	2016	2015	2015
Muu toiminta	1–9	1–9	7–9	7–9	1–12
Liikevaihto, milj. euroa	3,9	3,6	1,2	0,8	4,1
EBITDA, milj. euroa	9,7	28,4	5,0	4,7	23,8
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	9,7	7,9	5,0	4,7	3,3
Liiketulos, milj. euroa	8,1	26,8	4,4	4,2	21,8
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	8,1	6,3	4,4	4,2	1,3
Investoinnit, milj. euroa	7,5	8,3	1,1	2,9	13,3
Henkilöstö kauden lopussa	489	485	489	485	492

Muu toiminta sisältää mm. Metsä Groupin konsernipalvelutoiminnot, Metsäliitto Osuuskunnan holdingtoiminnan, Metsä Group Treasury Oy:n sekä osuuden Metsätapiolan kiinteistöistä.

	2016	2015	2016	2015	2015
Sisäinen myynti ja eliminoinnit	1–9	1–9	7–9	7–9	1–12
Liikevaihto, milj. euroa	-1 291,0	-1 378,7	-408,4	-432,0	-1 826,4
EBITDA, milj. euroa	-26,4	-64,8	-12,3	-17,7	-81,2
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	-24,6	-64,8	-10,5	-17,7	-81,2
Liiketulos, milj. euroa	-33,2	-76,3	-16,2	-21,5	-96,5
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	-36,4	-76,3	-14,4	-21,5	-96,5

	2016	2015	2016	2015	2015
Metsä Group	1–9	1–9	7–9	7–9	1–12
Liikevaihto, milj. euroa	3 482,7	3 810,6	1 143,3	1 225,2	5 016,0
EBITDA, milj. euroa	523,4	611,8	172,4	203,4	800,3
Vertailukelpoinen EBITDA, milj. euroa	514,2	607,7	159,3	210,6	790,7
Liiketulos, milj. euroa	332,7	413,9	107,4	142,0	542,1
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	332,1	414,7	102,8	149,0	537,4
% liikevaihdosta	9,5	10,9	9,0	12,2	10,7
Vertailukelpoinen ROCE, %	10,5	14,2	9,8	14,6	13,6
Investoinnit, milj. euroa	540,2	295,6	202,4	155,4	491,6
Henkilöstö kauden lopussa	9 450	9 824	9 450	9 824	9 599

LIIKETULOKSEN TÄSMÄTYSLASKELMA

Milj. euroa	2016 1–9	2015 1–9	2016 7–9	2015 7–9	2015 1–12
LIIKETULOS	332,7	413,9	107,4	142,0	542,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät:					
Puunhankinta ja metsäpalvelut	-	-	-	-	-
Puutuoteteollisuus	5,5	22,5	-	0,2	21,4
Selluteollisuus	-11,7	-	-11,7	-	-
Kartonkiteollisuus	10,9	-20,1	7,3	0,0	-19,2
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	-2,0	18,9	-2,0	6,7	13,5
Muu toiminta	-3,2	-20,5	1,8	-	-20,5
Yhteensä	-0,5	0,8	-4,5	7,0	-4,7
VERTAILUKELPOINEN LIIKETULOS	332,1	414,7	102,8	149,0	537,4

Milj. euroa	2016 1–9	2015 1–9	2016 7–9	2015 7–9	2015 1–12
LIIKETULOS	332,7	413,9	107,4	142,0	542,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät:					
Liiketoiminnan muut tuotot	-18,2	-38,5	-18,2	-0,2	-40,2
Varastojen muutos	2,4	12,9	2,4	-1,3	12,4
Henkilöstökulut	4,6	9,6	2,4	8,5	7,9
Poistot	8,7	-	8,5	-	-
Arvonalentumiset	-	5,0	-	-0,2	4,9
Liiketoiminnan muut kulut	2,0	11,9	0,3	0,2	10,2
Yhteensä	-0,5	0,8	-4,5	7,0	-4,7
VERTAILUKELPOINEN LIIKETULOS	332,1	414,7	102,8	149,0	537,4

”+” -merkkiset erät = vertailukelpoisuuteen vaikuttavia kuluja
”-” -merkkiset erät = vertailukelpoisuuteen vaikuttavia tuottoja

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät tammi–syyskuussa 2016 olivat +0,5 miljoonaa euroa. Metsä Board kirjasi nettona 9,2 miljoonaa euroa kuluja ja varauksia liittyen Kyron tehtaan tapetin pohjapaperikoneen sulkemiseen. Lisäksi Metsä Board on kirjannut 1,8 miljoonan euron kuluvarauksen liittyen Simpeleen kartonkitehtaan uudelleenjärjestelyyn, 1,1 miljoonaa euroa tappiota Alrec Boiler Oy:n myynnistä ja 0,7 miljoonaa euroa kuluja liittyen Belgian myyntikonttorin järjestelyyn.

Metsä-Botnia Metsät Oy:n koko osakekannan myynnistä Metsä Fibre kirjasi elokuussa 11,7 miljoonan euron myyntivoiton. Metsä Tissuen vertailukelpoiseen liiketulokseen vaikutti järjestelyvarauksen purku 2,0 miljoonalla eurolla liittyen Saksan lautasliinaliiketoiminnan tehostamisohjelmaan. Metsä Woodin lisäkulut liittyen Metsä Wood France S.A.S.:n myyntiin olivat 0,4 miljoonaa euroa. Metsä Woodin liikearvon arvonalentuminen 5,0 miljoonaa euroa liittyen sahojen siirtoon Selluteollisuuteen on eliminoitu konsernitason, kuten myös Metsä Boardin osuus, 1,8 miljoonaa euroa, Metsä-Botnia Metsät Oy:n myynnistä.

Metsä Groupin tammi–syyskuun liiketulokseen 2015 sisältyi vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä yhteensä nettona -0,8 miljoonaa euroa. Suurimmat positiiviset erät olivat Finsilva Oy:n osakkeista saatu myyntivoitto 20,8 miljoonaa euroa ja Gohrsmühlen tehtaan myyntivoitto 17,5 miljoonaa euroa. Metsä Wood France S.A.S.:n osakekannan myynnistä kirjatut kulut olivat yhteensä 22,5 miljoonaa euroa. Kuluvaraukset ja alaskirjaukset liittyen Metsä Tissuen Venäjän toimintoihin sekä Saksan lautasliinaliiketoiminnan tehostamisohjelmaan olivat 17,1 miljoonaa euroa.

Vuoden 2015 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat nettona +4,7 miljoonaa euroa. Merkittävimmät tuotot olivat Finsilva Oy:n osakkeista saatu myyntivoitto 20,8 miljoonaa euroa ja Gohrsmühlen tehtaan myyntivoitto 17,5 miljoonaa euroa. Metsä Wood France S.A.S.:n toteutuneesta myynnistä kirjattiin kuluja yhteensä 21,4 miljoonaa euroa. Metsä Tissue kirjasi kuluvarauksia ja alaskirjauksia yhteensä 13,5 miljoonaa euroa liittyen Venäjän toimintoihin sekä Saksan lautasliinaliiketoiminnan tehostamisohjelmaan.

TIEDOT VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Milj. euroa	2016 7–9	2016 4–6	2016 1–3	2015 10–12	2015 7–9	2015 4–6	2015 1–3
Liikevaihto							
Puunhankinta ja metsäpalvelut	356,2	377,8	401,2	364,9	348,0	393,5	411,8
Puutuoteteollisuus	193,6	229,2	208,7	188,0	212,0	242,8	209,4
Selluteollisuus	314,1	325,5	323,4	373,5	349,6	391,1	330,4
Kartonkiteollisuus	440,0	422,9	435,6	462,2	497,6	522,0	525,7
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	246,6	248,8	246,2	263,8	249,2	249,0	253,7
Muu toiminta	1,2	1,1	1,6	0,5	0,8	0,9	1,9
Sisäinen myynti	-408,4	-421,4	-461,2	-447,7	-432,0	-469,1	-477,7
Liikevaihto	1 143,3	1 183,9	1 155,6	1 205,4	1 225,2	1 330,2	1 255,1
Liiketulos							
Puunhankinta ja metsäpalvelut	7,7	6,5	7,8	6,3	7,0	6,9	8,7
Puutuoteteollisuus	6,2	9,4	5,4	8,6	5,7	-12,2	7,9
Selluteollisuus	60,9	52,0	63,7	80,5	85,5	92,5	78,7
Kartonkiteollisuus	26,6	34,5	32,7	34,1	54,6	67,2	43,1
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	17,8	13,2	13,5	23,9	6,5	6,1	5,1
Muu toiminta	4,4	4,6	-0,9	-5,1	4,2	23,3	-0,6
Eliminoinnit	-16,2	-1,6	-15,3	-20,2	-21,5	-29,8	-25,0
Liiketulos	107,4	118,5	106,8	128,2	142,0	154,0	117,8
% liikevaihdosta	9,4	10,0	9,2	10,6	11,6	11,6	9,4
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-0,5	-0,8	-0,1	2,7	-0,8	3,2	6,1
Kurssierot	1,3	0,5	-1,0	2,6	-0,6	-6,7	3,5
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-18,7	-20,0	-17,8	-20,1	-20,0	-22,4	-21,3
Kauden tulos ennen veroja	89,5	98,2	87,8	113,4	120,7	128,2	106,1
Tuloverot	-21,7	-22,6	-19,5	-21,2	-38,4	-35,5	-17,5
Kauden tulos	67,8	75,7	68,3	92,2	82,3	92,7	88,6
Vertailukelpoinen liiketulos							
Puunhankinta ja metsäpalvelut	7,7	6,5	7,8	6,3	7,0	6,9	8,7
Puutuoteteollisuus	6,2	14,4	5,8	7,5	5,9	10,2	7,9
Selluteollisuus	49,2	52,0	63,7	80,5	85,5	92,5	78,7
Kartonkiteollisuus	34,0	35,8	35,0	35,1	54,6	47,0	43,2
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	15,8	13,2	13,5	18,6	13,2	7,6	15,8
Muu toiminta & eliminoinnit	-10,0	-2,1	-16,2	-25,3	-17,3	-27,0	-25,7
Liiketulos yhteensä	102,8	119,8	109,5	122,7	149,0	137,1	128,6
% liikevaihdosta	9,0	10,1	9,5	10,2	12,2	10,3	10,2

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Sijoitetun pääoman tuotto (%) ROCE	=	(Tulos ennen veroja + muut rahoituskulut ja kurssierot) per (Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin))
Oman pääoman tuotto (%) ROE	=	(Tulos ennen veroja - tuloverot) per (Oma pääoma (keskimäärin))
Omavaraisuusaste (%)	=	(Oma pääoma) per (Taseen loppusumma - saadut ennakot)
Nettovelkaantumisaste (%)	=	(Korolliset rahoitusvelat - rahavarat - korolliset saamiset) per (Oma pääoma)
EBITDA	=	Liiketulos ennen poistoja ja arvonalentumisia

VERTAILUKELPOISET TUNNUSLUVUT

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) uudet ohjeet vaihtoehtoisista tunnusluvuista tulevat voimaan tilikaudelle 2016. Vuoden 2016 kolmannelta neljännekseltä lähtien Metsä Group uudelleen nimeää aiemmin käyttämänsä "ilman kertaluonteisia eriä" ei-IFRS-tunnuslukunsa "vertailukelpoinen" tunnusluvuilla. Vertailukelpoisessa liikelukoksessa on eliminoitu poikkeukselliset ja olennaiset tavanomaiseen liiketoimintaan kulumattomat erät ja ne on kohdistettu toimintasegmenteille. Terminologian muutos ei vaikuta vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien määrittelyyn eikä siten edellytä historiallukujen uudelleenlaskentaa.

IFRS:n mukaisen liikelukoksen ja vertailukelpoisen liikelukoksen välinen siltalaskelma on esitetty tässä osavuositiedotuksessa. Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto on laskettu käyttäen samoja oikaisuja kuin vertailukelpoinen liikelulos ja lisäksi oikaistuna mahdollisilla vertailukelpoisuuteen liittyvillä rahoitustuotoilla. Metsä Group katsoo, että näin johdetut tunnusluvut parantavat raportointijaksojen vertailukelpoisuutta.

Mitkään näistä tunnusluvuista, joista on eliminoitu vertailukelpoisuuteen liittyvät erät, eivät ole IFRS-raportoinnissa käytettäviä tunnuslukuja, eikä niitä voi verrata muiden yhtiöiden vastaavalla tavoin nimettyihin tunnuslukuihin. Tyypillisimpiä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat merkittävät myyntivoitot ja -tappiot, IAS 36 Omaisuuserien arvonalentuminen -standardin mukaiset arvonalentumiset ja niiden palautukset, rakennemuutoksista aiheutuneet kustannukset ja niiden oikaisut sekä oikeudenkäynteihin liittyvät erät.

TILINPÄÄTÖSTIEDOT
TILINTARKASTAMATON KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liite	2016	2015	Muutos	2016	2015	2015
		1–9	1–9		7–9	7–9	1–12
Liikevaihto	2	3 482,7	3 810,6	-327,8	1 143,3	1 225,2	5 016,0
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		45,4	-14,8	60,2	1,4	-8,5	-48,0
Liiketoiminnan muut tuotot		52,3	78,8	-26,5	27,1	10,6	95,7
Materiaalit ja palvelut		-2 333,4	-2 466,0	132,5	-771,6	-777,0	-3 212,5
Henkilöstökulut		-473,1	-516,3	43,2	-149,3	-163,1	-678,2
Poistot ja arvonalentumiset		-190,8	-197,9	7,1	-65,0	-61,4	-258,2
Liiketoiminnan muut kulut		-250,5	-280,5	30,0	-78,5	-83,8	-372,7
Liiketulos	2	332,7	413,9	-81,3	107,4	142,0	542,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista		-1,4	8,5	-9,9	-0,5	-0,8	11,2
Kurssierot		0,8	-3,8	4,5	1,3	-0,6	-1,2
Muut rahoitustuotot ja -kulut	2	-56,5	-63,7	7,1	-18,7	-20,0	-83,8
Kauden tulos ennen veroja		275,5	355,0	-79,5	89,5	120,7	468,4
Tuloverot	3	-63,8	-91,4	27,7	-21,7	-38,4	-112,6
Kauden tulos		211,7	263,6	-51,8	67,8	82,3	355,7
Muut laajan tuloksen erät							
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi							
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		-38,4	7,6	-46,0	-28,5	-2,2	19,5
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		8,2	-2,4	10,7	5,9	0,6	-5,6
Yhteensä		-30,2	5,1	-35,3	-22,6	-1,7	13,9
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi							
Rahavirran suojaukset		-6,8	8,9	-15,7	4,8	-12,2	-0,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat	8	-34,1	-5,9	-28,1	-8,3	-11,0	-30,6
Muuntoerot		-24,5	5,1	-29,6	-10,5	-13,9	8,9
Osuus yhteisyrityksen muista laajan tuloksen eristä		0,7	-0,1	0,8	0,1	-0,9	-0,6
Muut erät		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		7,0	-1,7	8,6	0,5	2,2	7,4
Yhteensä		-57,7	6,3	-64,1	-13,5	-35,9	-15,0
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-87,9	11,5	-99,4	-36,1	-37,5	-1,0
Kauden laaja tulos yhteensä		123,8	275,1	-151,2	31,7	44,8	354,7
Kauden tuloksen jakautuminen							
Emoyrityksen omistajille		138,2	155,1	-16,9	45,6	51,4	216,9
Määräysvallattomille omistajille		73,5	108,5	-34,9	22,2	30,9	138,8
Yhteensä		211,7	263,6	-51,8	67,8	82,3	355,7
Kauden laajan tuloksen jakautuminen							
Emoyrityksen omistajille		76,5	162,7	-86,2	19,3	27,6	221,1
Määräysvallattomille omistajille		47,3	112,4	-65,1	12,4	17,2	133,6
Yhteensä		123,8	275,1	-151,2	31,7	44,8	354,7

Liitetiedot ovat osa osavuositiedosta.

TILINTARKASTAMATON KONSERNIN TASE

Milj. euroa	Liite	2016 30.9.	2015 30.9.	2015 31.12.
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Liikearvo		516,7	520,0	522,8
Muut aineettomat hyödykkeet		229,4	234,3	234,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4	2 377,7	1 917,1	2 059,0
Biologiset hyödykkeet		3,1	13,1	13,4
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä		41,9	43,2	43,4
Myytavissä olevat rahoitusvarat	8	192,8	252,0	227,1
Muut rahoitusvarat	8	7,4	21,9	28,0
Laskennalliset verosaamiset		41,6	39,1	37,9
		3 410,5	3 040,7	3 166,1
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus		742,1	719,1	686,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset		686,6	723,7	640,5
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		16,1	0,6	0,6
Rahavarat	8	800,5	1 009,4	1 120,8
		2 245,3	2 452,7	2 448,7
Myytäväinä olevat omaisuuserät		3,6	5,7	1,6
Varat yhteensä		5 659,4	5 499,1	5 616,4
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Oma pääoma				
Oma pääoma		1 863,9	1 752,8	1 805,6
Määräysvallattomien omistajien osuudet		617,4	589,6	611,3
		2 481,3	2 342,3	2 416,9
Pitkäaikaiset velat				
Laskennalliset verovelat		205,5	221,2	225,6
Eläkevelvoitteet		101,5	84,8	77,9
Varaukset	5	21,5	32,1	23,0
Rahoitusvelat	8	1 378,7	1 248,7	1 303,5
Muut velat		44,6	19,9	22,3
		1 752,0	1 606,8	1 652,3
Lyhytaikaiset velat				
Varaukset	5	8,5	22,4	20,3
Rahoitusvelat	8	418,3	434,7	442,3
Ostovelat ja muut velat		986,6	1 021,2	1 063,3
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		10,2	39,6	20,3
		1 423,6	1 517,9	1 546,2
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		2,6	32,1	1,1
Velat yhteensä		3 178,1	3 156,8	3 199,5
Oma pääoma ja velat yhteensä		5 659,4	5 499,1	5 616,4

Liitetiedot ovat osa osavuositarkastusta.

TILINTARKASTAMATON LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma					Määräysvallattomien omistajien osuudet	
	Osuuspääomat	Muuntoerot	Arvonmuutos ja muut rahastot	Kertyneet voitto-varat	Yht.	Yht.	Yht.
Oma pääoma 1.1.2015	719,1	-7,1	206,7	671,6	1 590,3	467,0	2 057,3
Kauden tulos				155,1	155,1	108,5	263,6
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		2,2	0,9	4,6	7,8	4,1	11,9
Kauden laaja tulos yhteensä		2,2	0,9	159,7	162,9	112,6	275,5
Liiketoimet omistajien kanssa:							
Maksetut osuuspääoman korot ja osingot				-38,6	-38,6	-48,3	-86,9
Osuuspääoman muutos	39,8			-1,1	38,6		38,6
Muu oman pääoman muutos			-0,8		-0,8	56,8	56,0
Siirto vapaasta pääomasta sidottuun			3,3	-3,3	0,0		0,0
Osakeperusteiset maksut				0,2	0,2	0,2	0,4
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johdaneet muutokseen määräysvallassa							0,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit, jotka eivät johdaneet muutokseen määräysvallassa			-0,0	0,3	0,3	1,5	1,9
Oma pääoma 30.9.2015	758,9	-4,9	210,1	788,7	1 752,8	589,6	2 342,3

Milj. euroa	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma					Määräysvallattomien omistajien osuudet	
	Osuuspääomat	Muuntoerot	Arvonmuutos ja muut rahastot	Kertyneet voitto-varat	Yht.	Yht.	Yht.
Oma pääoma 1.1.2016	745,7	-2,7	197,4	865,1	1 805,6	611,3	2 416,9
Kauden tulos				138,2	138,2	73,5	211,7
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-16,9	-20,6	-24,2	-61,7	-26,2	-87,9
Kauden laaja tulos yhteensä		-16,9	-20,6	114,0	76,5	47,3	123,8
Liiketoimet omistajien kanssa:							
Maksetut osuuspääoman korot ja osingot				-41,9	-41,9	-68,9	-110,8
Osuuspääoman muutos	32,2			-8,3	24,0		24,0
Muu oman pääoman muutos					0,0	24,9	24,9
Osakeperusteiset maksut				-0,9	-0,9	-0,1	-1,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johdaneet muutokseen määräysvallassa							0,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit, jotka eivät johdaneet muutokseen määräysvallassa			-0,0	0,7	0,7	2,8	3,5
Oma pääoma 30.9.2016	777,9	-19,6	176,9	928,6	1 863,9	617,4	2 481,3

Liitetiedot ovat osa osavuositarkastusta.

TILINTARKASTAMATON LYHENNETTY KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa		2016	2015	2015
	Liite	1–9	1–9	1–12
Kauden tulos	7	211,7	263,6	355,7
Oikaisut yhteensä	7	267,8	308,9	387,2
Käyttöpääoman muutos		-181,3	53,8	221,3
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat		298,2	626,3	964,3
Nettorahoituskulut		-23,6	-50,7	-71,0
Maksetut verot		-98,2	-65,0	-97,3
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavirrat		176,4	510,6	796,0
Yrityshankinnat		0,0	-0,8	-2,4
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-540,2	-295,6	-491,6
Omaisuuksien myynnit ja muut erät	7	49,2	38,9	38,6
Investointien nettorahavirrat		-491,0	-257,6	-455,4
Osuuspääomien muutos		24,0	38,6	50,9
Muu oman pääoman muutos		24,9	55,6	55,6
Pitkäaikaisten lainojen ja muiden rahoituserien muutos		64,9	-190,6	-179,2
Maksetut osuuspääoman korot ja osingot		-120,2	-94,9	-94,9
Rahoituksen nettorahavirrat		-6,4	-191,3	-167,7
Rahavarojen muutos		-321,0	61,7	172,8
Rahavarat kauden alussa		1 120,8	947,9	947,9
Rahavarojen muuntoero		0,7	-0,4	-0,1
Rahavarojen muutos		-321,0	61,7	172,8
Myytävinä olevien omaisuuserien rahavarat		0,0	0,2	0,2
Rahavarat kauden lopussa		800,5	1 009,4	1 120,8

Liitetiedot ovat osa osavuositarkastusta.

LIITETIEDOT TARKASTAMATTOMAAN OSAVUOSIKATSAUKSEEN

LIITE 1 – PERUSTIEDOT JA LAATIMISPERIAATTEET

Metsäliitto Osuuskunta tytäryrityksineen muodostaa konsernin ("Metsä Group" tai "konserni"), jonka viisi liiketoiminta-aluetta ovat puunhankinta ja metsäpalvelut, puutuoteteollisuus, selluteollisuus, kartonkiteollisuus sekä pehmo- ja ruoanlaittopaperit. Konsernin emoyritys on Metsäliitto Osuuskunta. Emoyrityksen kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on Revontulenpuisto 2, 02100 Espoo.

Tilintarkastamaton osavuositiedot on laadittu IAS 34, *Osavuositiedot*-standardin mukaisesti, ja sitä tulee lukea yhdessä vuoden 2015 IFRS-tilinpäätöksen kanssa. Osavuositiedot laadittuun periaatteet ovat yhdenmukaiset vuoden 2015 IFRS-tilinpäätöksen kanssa lukuun ottamatta alla kuvattua:

- Tilikauden poistoja koneista ja kalustosta on vuosineljänneksen välillä soveltuvin osin täsmennetty vastaamaan omaisuuserän ilmentämän taloudellisen hyödyn käytön jakautumista.

Konserni on vuoden 2016 alussa ottanut käyttöön seuraavat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat:

- Muutos IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen: Disclosure Initiative*: Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määritettäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Standardimuutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt - Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations*: Muutoksilla on annettu uutta ohjeistusta IFRS 11:een siitä, miten kirjanpidossa käsitellään yhteisessä toiminnassa olevan osuuden hankintaa, kun yhteinen toiminto muodostaa liiketoiminnan. Tällöin on sovellettava liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitoäsitteitä. Standardimuutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- *IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs), muutuskokoelma 2012–2014*: Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Osavuositiedot esitetään miljoonina euroina, ellei muuta ole mainittu.

Metsäliitto Osuuskunnan hallitus hyväksyi julkistettavaksi tämän osavuositiedot kokouksessaan 2.11.2016.

LIITE 2 – SEGMENTTITIEDOT

Metsä Groupin toimintasegmentit muodostuvat konsernin liiketoiminta-alueista. Liiketoiminta-alueet tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluja, ja niitä johdetaan erillisinä yksikköinä. Toimintasegmentit raportoidaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa yhdenmukaisella tavalla.

Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimetty pääjohtaja.

Segmenttiraportoinnissa noudatetaan samoja tilinpäätösperiaatteita kuin konsernissa ja segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu markkinahintoihin.

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN

Milj. euroa	1–9/2016 Ulkoinen	1–9/2016 Sisäinen	1–9/2016 Yhteensä	1–9/2015 Ulkoinen	1–9/2015 Sisäinen	1–9/2015 Yhteensä
Puunhankinta ja metsäpalvelut	293,6	841,6	1 135,2	286,9	866,3	1 153,2
Puutuoteteollisuus	588,6	43,0	631,6	623,7	40,6	664,3
Selluteollisuus	612,7	350,3	962,9	659,4	411,7	1 071,1
Kartonkiteollisuus	1 247,1	51,4	1 298,5	1 489,9	55,4	1 545,3
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	740,7	1,0	741,6	751,4	0,5	751,9
Muu toiminta	0,1	3,8	3,9	-0,6	4,2	3,6
Sisäisen myynnin eliminointi	-	-1 291,0	-1 291,0	-	-1 378,7	-1 378,7
Yhteensä	3 482,7	0,0	3 482,7	3 810,6	0,0	3 810,6

Milj. euroa	1–12/2015 Ulkoinen	1–12/2015 Sisäinen	1–12/2015 Yhteensä
Puunhankinta ja metsäpalvelut	386,9	1 131,3	1 518,1
Puutuoteteollisuus	799,4	52,9	852,2
Selluteollisuus	883,2	561,4	1 444,6
Kartonkiteollisuus	1 932,7	74,8	2 007,5
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	1 014,9	0,9	1 015,8
Muu toiminta	-1,0	5,2	4,1
Sisäisen myynnin eliminointi	-	-1 826,4	-1 826,4
Yhteensä	5 016,0	0,0	5 016,0

LIKETULOS SEGMENTEITTÄIN

Milj. euroa	2016 1–9	2015 1–9	2015 1–12
Puunhankinta ja metsäpalvelut	22,0	22,7	29,0
Puutuoteteollisuus	20,9	1,4	10,0
Selluteollisuus	176,6	256,7	337,2
Kartonkiteollisuus	93,8	164,9	199,0
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	44,5	17,7	41,6
Muu toiminta	8,1	26,8	21,8
Eliminoinnit	-33,2	-76,3	-96,5
Liiketulos yhteensä	332,7	413,9	542,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-1,4	8,5	11,2
Rahoituskulut, netto	-55,8	-67,4	-84,9
Tuloverot	-63,8	-91,4	-112,6
Kauden tulos	211,7	263,3	355,7

VARAT JA VELAT SEGMENTEITTÄIN

Varat	2016	2015	2015
Milj. euroa	30.9.	30.9.	31.12.
Puunhankinta ja metsäpalvelut	278,5	259,4	223,8
Puutuoteteollisuus	343,8	377,2	359,7
Selluteollisuus	1 255,0	798,6	879,0
Kartonkiteollisuus	1 893,7	1 902,6	1 889,5
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	860,9	896,0	896,3
Muu toiminta	230,7	230,6	261,7
Myytävänä olevat omaisuuserät	3,6	5,7	1,6
Eliminoinnit	-222,4	-204,0	-223,2
Kohdistamattomat varat	1 015,6	1 233,0	1 328,0
Yhteensä	5 659,4	5 499,1	5 616,4

Segmentin varat sisältävät aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoitukset osakkuusyrityksiin, vaihto-omaisuuden ja myyntisaamiset sekä muut korottomat saamiset (pl. korot ja verot).

Velat	2016	2015	2015
Milj. euroa	30.9.	30.9.	31.12.
Puunhankinta ja metsäpalvelut	179,2	166,6	177,9
Puutuoteteollisuus	128,1	120,9	105,9
Selluteollisuus	332,9	249,1	292,8
Kartonkiteollisuus	336,3	440,3	441,2
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	293,2	295,5	300,2
Muu toiminta	95,5	87,8	102,5
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	2,6	32,1	1,1
Eliminoinnit	-222,4	-204,0	-223,2
Kohdistamattomat velat	2 032,7	1 968,5	2 001,1
Yhteensä	3 178,1	3 156,8	3 199,5

Segmentin velat sisältävät ostovelat, saadut ennakat ja muut korottomat velat (pl. korot ja verot).

LIITE 3 – TULOVEROT

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta.

Milj. euroa	2016	2015	2015
	1–9	1–9	1–12
Kauden verot	65,8	78,9	91,3
Edellisten kausien verot	0,4	10,2	10,7
Laskennalliset verot	-2,4	2,3	10,6
Tuloverot yhteensä	63,8	91,4	112,6

LIITE 4 – AINEELLISEN KÄYTTÖMAISUUDEN MUUTOKSET

Milj. euroa	2016	2015	2015
	1–9	1–9	1–12
Kirjanpitoarvo kauden alussa	2 059,1	1 831,2	1 831,2
Investoinnit	531,7	288,4	482,9
Vähennykset	-13,4	-11,7	-12,6
Myytävänä olevat omaisuuserät	-4,8	-2,0	-2,0
Poistot ja arvonalentumiset	-177,6	-183,8	-239,6
Muuntoero ja muut muutokset	-17,2	-5,0	-0,7
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	2 377,7	1 917,1	2 059,0

Poistot ja arvonalentumiset sisältävät vuonna 2016 Metsä Boardin Kyron lakkautettuun tapettipaperivalmistustoimintaan liittyvän 8,5 miljoonan euron arvonalentumisen. Myytävänä olevat omaisuuserät sisältävät vuonna 2016 Asunto Oy Tapiolan Saarnin myymättä olevat asunnot ja autopaikat sekä maa- ja vesialueita.

LIITE 5 – VARAUKSET

Milj. euroa	Uudelleenjärjestely	Ympäristövelvoitteet	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2016	20,4	15,0	7,8	43,3
Muuntoerot	-0,5	-0,0	-0,1	-0,6
Varausten lisäykset	0,1	2,9	0,8	3,8
Käytetyt varaukset	-12,4	-0,2	-1,5	-14,1
Käyttämättömien varausten peruutukset	-2,5		-0,0	-2,5
30.9.2016	5,3	17,7	7,1	30,1

Ympäristövelvoitevarauksen lisäys 2,4 miljoonaa euroa liittyy Metsä Tissuen kaatopaikan maisemointiin. Käyttämättömien varausten peruutuksista 2,0 miljoonaa euroa liittyy Metsä Tissuen Saksan lautasliinaliiketoiminnan tehostamisohjelmaa varten tehtyjen varausten peruutuksiin.

Metsä Groupin varausten kokonaissummasta 30,1 miljoonaa euroa, pitkäaikaisten varausten osuus on 21,5 miljoonaa euroa ja lyhytaikaisten varausten osuus 8,5 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten varausten arvioidaan pääosin purkautuvan vuoden 2025 loppuun mennessä.

LIITE 6 – LIIKETOIMET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYSTEN KANSSA

Milj. euroa	2016 1–9	2015 1–9	2015 1–12
Myyntit	6,9	6,6	9,4
Ostot	60,8	65,0	90,4
Pitkäaikaiset saamiset	1,0	1,0	1,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3,8	3,5	3,7
Pitkäaikaiset velat	0,0	0,0	0,0
Ostovelat ja muut velat	5,2	5,6	6,6

LIITE 7 – KONSERNIN RAHAVIRTA-LASKELMAN LIITETIEDOT
Oikaisut katsauskauden tulokseen

Milj. euroa	2016 1–9	2015 1–9	2015 1–12
Verot	63,8	91,4	112,6
Poistot ja arvonalentumiset	190,8	197,9	258,2
Biologiset hyödykkeet	-1,8	-1,3	-1,4
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	1,4	-8,5	-11,2
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja -tappiot	-26,6	-45,9	-51,0
Rahoituskulut, netto	55,8	67,4	84,9
Eläkevelvoitteet ja varaukset	-15,6	7,8	-4,9
Yhteensä	267,8	308,9	387,2

Omaisuuksien myynnit ja muut erät

Omaisuuksien myynnit ja muut erät sisältävät tammi-syyskuussa 2016 Metsäliitto Osuuskunnan tytäryrityksen Metsä Wood France S.A.S:n vuonna 2015 toteutuneeseen myyntiin liittyviä lisäkuluja -0,4 miljoonaa euroa, Metsä Woodin lämpöpuuliiketoiminnan myynnin 6,8 miljoonaa euroa, Metsä Boardin tytäryrityksen Alrec Boiler Oy:n myynnin -2,8 miljoonaa euroa, Metsä Fibren tytäryrityksen Metsä-Botnia Metsät Oy:n myynnin 24,4 miljoonaa euroa sekä Asunto Oy Tapiolan Jalavan,

Asunto Oy Tapiolan Pyökin sekä Asunto Oy Tapiolan Saarnin asuntojen ja autopaikkojen myyntejä 7,5 miljoonaa euroa. Lisäksi omaisuuden myynnit ja muut erät sisältävät käyttöomaisuuden myyntejä 8,3 miljoonaa euroa ja muita eräitä 5,5 miljoonaa euroa.

Muu oman pääoman muutos

Muu oman pääoman muutos sisältää Metsä Fibre Oy:öön tehdyn oman pääoman ehtoisen sijoituksen.

LIITE 8 – RAHOITUSINSTRUMENTIT

Rahoitusvarat ja -velat luokiteltuna IAS 39:n mukaan
sekä käyvät arvot.

Rahoitusvarat 30.9.2016

Milj. euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Johdannaiset suojauslaskennassa	Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut	Kirjanpitoarvo yht.	Käypä arvo
Myytävissä olevat rahoitusvarat		192,8				192,8	192,8
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat			7,4			7,4	7,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset			684,7			684,7	684,7
Rahavarat	79,8		720,7			800,5	800,5
Johdannaiset	0,0			0,2		0,2	0,2
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät saamiset							
Yhteensä	79,8	192,8	1 412,8	0,2	0,0	1 685,6	1 685,6

Rahoitusvelat 30.9.2016

Milj. euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Johdannaiset suojauslaskennassa	Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut	Kirjanpitoarvo yht.	Käypä arvo
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat					1 378,7	1 378,7	1 413,2
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat					1,9	1,9	1,9
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat					418,3	418,3	421,2
Ostovelat ja muut velat					862,1	862,1	862,1
Johdannaiset	-0,5			50,6		50,1	50,1
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat					2,6	2,6	2,6
Yhteensä	-0,5	0,0	0,0	50,6	2 663,6	2 713,7	2 751,1

Rahoitusvarat 30.9.2015

Milj. euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Johdannaiset suojauslaskennassa	Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut	Kirjanpito-arvo yht.	Käypä arvo
Myytävissä olevat rahoitusvarat		252,0				252,0	252,0
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	5,0		16,9			21,9	21,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset			713,6			713,6	713,6
Rahavarat	32,3		977,1			1 009,4	1 009,4
Johdannaiset	2,6			4,1		6,7	6,7
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät saamiset			3,5			3,5	3,5
Yhteensä	39,9	252,0	1 711,2	4,1	0,0	2 007,1	2 007,1

Rahoitusvelat 30.9.2015

Milj. euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Johdannaiset suojauslaskennassa	Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut	Kirjanpito-arvo yht.	Käypä arvo
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat					1 248,7	1 248,7	1 288,0
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat					4,1	4,1	4,1
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat					434,7	434,7	441,3
Ostovelat ja muut velat					889,6	889,6	889,6
Johdannaiset	1,6			33,7		35,4	35,4
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat					31,5	31,5	31,5
Yhteensä	1,6	0,0	0,0	33,7	2 608,7	2 644,1	2 690,0

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon hierarkia 30.9.2016

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvarat, jotka kirjataan käypään arvoon				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat pitkäaikaiset rahoitusvarat				
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0,0		192,8	192,8
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat lyhytaikaiset rahoitusvarat	70,9	8,9		79,8
Johdannaissaamiset	0,2	0,0		0,2
Rahoitusvelat, jotka kirjataan käypään arvoon				
Johdannaissovelat	4,7	45,4		50,1
Rahoitusvarat, joita ei kirjata käypään arvoon				
Rahavarat		720,7		720,7
Rahoitusvelat, joita ei kirjata käypään arvoon				
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat		1 413,2		1 413,2
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat		421,2		421,2

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon hierarkia 30.9.2015

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvarat, jotka kirjataan käypään arvoon				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat pitkäaikaiset rahoitusvarat		5,0		5,0
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,1		251,9	252,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat lyhytaikaiset rahoitusvarat	32,3			32,3
Johdannaissaamiset		6,7		6,7
Rahoitusvelat, jotka kirjataan käypään arvoon				
Johdannaisvelat	28,9	6,5		35,4
Rahoitusvarat, joita ei kirjata käypään arvoon				
Rahavarat		977,1		977,1
Rahoitusvelat, joita ei kirjata käypään arvoon				
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat		1 288,0		1 288,0
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat		441,3		441,3

Rahoitusvarat, joiden arvo määritelty tason 3 mukaisesti

Milj. euroa	2016	2015
Arvo 1.1.	227,0	256,8
Voitot ja tappiot tilikauden tuloksessa	0,2	0,6
Voitot ja tappiot muissa laajan tuloksen erissä	-34,0	-5,6
Hankinnat	0,0	0,8
Myynnit	-0,4	-0,6
Arvo 30.9.	192,8	251,9

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot kappaleiden 27 A ja 27 B mukaisesti.

Taso 1: Käypä arvo perustuu suoraan markkinoilta saatuun noteeraukseen.

Taso 2: Käypä arvo määritellään soveltamalla arvostusmenetelmiä, jotka käyttävät markkinoilla näkyvissä olevaa hintainformaatiota.

Taso 3: Käyvät arvot eivät perustu markkinatietoon, vaan yrityksen omiin oletuksiin.

Sähkö-, maakaasu- ja kevytpolttoöljyjohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja (Taso 1). Valuuttatermiinien ja -optioiden käyvät arvot määritetään käyttämällä raportointikauden päättämispäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritelty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat raportointikauden päättämispäivän markkinakorot ja muu markkinatieto (Taso 2). Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Harkintaa käytetään valittaessa erilaisia menetelmiä sekä tehtäessä oletuksia, jotka perustuvat pääasiassa

markkinoilla kunakin raportointikauden päättämispäivänä vallitseviin olosuhteisiin (Taso 3).

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet sisältää tarkemman kuvauksen sovelletuista kirjaus- ja arvostusperiaatteista.

Merkittävin käypään arvoon arvostettu erä, jolla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, on myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltu sijoitus Pohjolan Voima Oy:n osakkeisiin. Arvostusmenetelmä on kuvattu vuoden 2015 tilinpäätöksessä. Laskennassa käytetty keskimääräinen painotettu pääomakustannus 30.9.2016 oli 1,53 prosenttia, rakenteilla olevan Olkiluoto 3-voimalaitoksen osalta 4,53 prosenttia. Pohjolan Voima Oy:n osakkeiden hankintameno on 43,1 miljoonaa euroa ja käypä arvo 185,1 miljoonaa euroa.

Myytavissä olevien rahoitusvarojen kirjanpitoarvon 30.9.2016 arvioidaan muuttuvan 4,4 miljoonaa euroa, jos rahavirtojen diskonttaamiseen käytettävä korko muuttuisi 10 prosenttia johdon arvioimasta korosta. Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjanpitoarvon arvioidaan muuttuvan 35,9 miljoonaa euroa, jos käyvän arvon laskennassa käytetyt energiahinnat poikkeaisivat 10 prosenttia johdon arvioimista hintaennusteista.

Rahoitusjohdannaiset 30.9.2016

Milj. euroa	Nimellis- arvo	Johdan- nais- varat	Johdan- nais- velat	Käypä arvo yht.	Käyvän arvon suo- jauk- set	Raha- virran suo- jaukset	Oman pää- oman suo- jaukset	Ei suo- jauslas- kenta
Koronvaihtosopimukset	937,6		39,3	-39,3		-38,8		-0,5
Korkojohdannaiset yht.	937,6	0,0	39,3	-39,3	0,0	-38,8	0,0	-0,5
Valuuttatermiinit	1 158,7	0,0	2,3	-2,3		-3,2		0,9
Valuuttaoptiot	152,3		-0,1	0,1				0,1
Valuuttajohdannaiset yht.	1 311,0	0,0	2,2	-2,2	0,0	-3,2	0,0	1,0
Sähköjohdannaiset	73,6	0,2	0,8	-0,6		-0,6		
Sellujohdannaiset	40,4		3,9	-3,9		-3,9		
Öljyjohdannaiset	11,2		2,0	-2,0		-2,0		
Muut hyödykejohdannaiset	12,1		1,9	-1,9		-1,9		
Hyödykejohdannaiset yht.	137,3	0,2	8,6	-8,4	0,0	-8,4	0,0	0,0
Johdannaiset yhteensä	2 386,0	0,2	50,1	-49,9	0,0	-50,4	0,0	0,5

Rahoitusjohdannaiset 30.9.2015

Milj. euroa	Nimellis- arvo	Johdan- nais- varat	Johdan- nais- velat	Käypä arvo yht.	Käyvän arvon suo- jauk- set	Raha- virran suo- jaukset	Oman pää- oman suo- jaukset	Ei suo- jauslas- kenta
Koronvaihtosopimukset	1 050,2		6,5	-6,5	3,6	-8,5		-1,6
Korkojohdannaiset yht.	1 050,2	0,0	6,5	-6,5	3,6	-8,5	0,0	-1,6
Valuuttatermiinit	1 132,0	6,3		6,3		1,7	1,7	2,9
Valuuttaoptiot	264,4	-0,3		-0,3				-0,3
Valuuttajohdannaiset yht.	1 396,4	6,0	0,0	6,0	0,0	1,7	1,7	2,6
Sähköjohdannaiset	80,6		18,5	-18,5		-18,5		
Sellujohdannaiset	55,3	0,7		0,7		0,7		
Öljyjohdannaiset	25,7		5,8	-5,8		-5,8		
Muut hyödykejohdannaiset	20,9		4,6	-4,6		-4,5		-0,1
Hyödykejohdannaiset yht.	182,4	0,7	28,9	-28,2	0,0	-28,1	0,0	-0,1
Johdannaiset yhteensä	2 629,1	6,7	35,4	-28,7	3,6	-34,9	1,7	1,0

LIITE 9 – VASTUUT

Milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Omat velat, joista annettu vakuuksia	497,3	561,1	529,5
Annetut pantit	423,3	450,2	464,5
Yrityskiinnitykset	2,8	5,9	5,9
Kiinteistökiinnitykset	369,6	382,3	381,4
Irtaimistokiinnitykset	4,0	4,0	4,0
Omapuolesta annettujen vakuuksien yhteensä	799,8	842,3	855,7
Muut omasta puolesta annetut vastuusitoumukset	50,2	61,6	57,0
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta	0,9	1,2	1,0
Muiden puolesta annetut vastuut	5,1	5,8	4,8
Yhteensä	855,9	910,9	918,6

Vastuut sisältävät annettuja pantteja, yrityskiinnityksiä, kiinteistö- ja irtaimistokiinnityksiä sekä takauksia.

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat olivat 26,7 miljoonaa euroa (31.12.2015: 33,8).

INVESTOINTISITOUKSET

Milj. euroa	30.9.2016	30.9.2015	31.12.2015
Maksut alle vuoden	262,6	279,1	409,9
Maksut myöhemmin	150,3	192,1	165,7
Yhteensä	412,9	471,2	575,6